Metod haqida umumiy ma’lumot

“Baliq skelet” (Fishbone) — o‘quvchilarni muammo sabablarini aniqlash, ularning guruhlash, sabab–oqibat munosabatlarini tahlil qilish va muammoning asosiy sabablarini topishga yo‘lovchi inter metod.

Metodning grafik ko‘rinishi baliq skeletiga o‘xshaydi:

Muammo → Sabablar → Asosiy sabablar → Oqibat/natija

Ush metod ayniqsa muammoli ta’lim, tahliliy sabab-oqibat bog‘lanishlarini fikrlash, olib tashlash talab qilinadigan darslarda samarali qo‘llanadi.

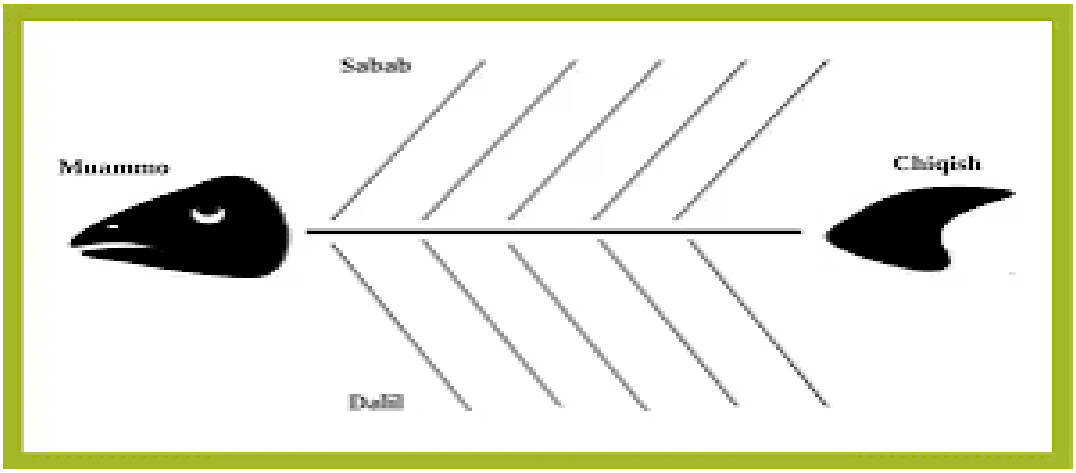
2. Metodning asosiy maqsadi

O‘quvchilarda “Baliq skeleti” metodi orqali:

- muammoni aniqlash;
- muammoning sabablarini izlash;
- sabablarni guruhlash;
- sabab va oqibatni farqlash;
- mantiqiy va tizimli fikrlash;
- muammoni tahlil qilish;
- asosli fikr yuritish;
- muammoning asosini aniqlash;
- muammoni bartaraf etish bo‘yicha taklif berish

---

3. Metodning tuzilishi

4. “Baliq skeleti”ni to‘ldirish tartibi

1-bosqich. Muammoni aniqlash

O‘qituvchi doskaga yoki ekranga muammoni yozadi.

Masalan:

“O‘quvchilarning darsdagi faolligi sabablari nimada?”

So‘ng o‘quvchilarga savol beradi:

"Sizningcha, o‘quvchilarning darsdagi faolligi nima sababdan pasayadi?"

2-bosqich. Sabablarni baholash

O‘quvchilar muammoning mumkin bo‘lgan sabablarini aytadilar.

Masalan:

- darsning qiziqarli tashkil etilish;
- topshiriqlarning murakkabligi;
- motivatsiyaning pastligi;
- o‘qituvchi va o‘quvchilar o‘rtasidagi muloqotning yetarli emasligi;
- individual ishlash yetishmasligi.

O‘qituvchi barcha belgilashni doskaga yozib boradi.